

TAMPEREEN SUOMALAINEN

KLUBI

KLUBILEHTI

1/2019

SUOMALAISUUDEN PUOLESTA

Kustaa
Hiekka
Venetsiassa

Perustajajäsenen gondolissa

TAMPEREEN SUOMALAINEN

KLUBI

KLUBILEHTI

Julkaisija

Tampereen
Suomalainen Klubi ry
www.tampereen-suomalainenklubi.fi

Päätoimittaja

Pasi-Heikki Rannisto

Toimitussihteeri

Arto Murtovaara

Ulkoasu

Marjut Jouhki

Taitto

taittopalvelu@forssaprint.fi

Ilmoitushinnat

1/1 sivua 550 euroa
1/2 sivua 300 euroa
1/4 sivua 170 euroa
logoilmoitus 60 euroa

Ilmoitusmyynti

Sointu Lanki
sointula@kolumbus.fi

Ilmoitusaineisto

i.trafikki@forssaprint.fi

Ilmestymisaikataulu

2019
nro 1.....1.4.2019
nro 2.....1.11.2019

Painopaikka

Forssa Print 2019

Tavoitat 1300 elinkeinoelämän, tieteen, taiteen, julkisen hallinnon, puolustusvoimien, kirkon ja median piirissä toimivaa, alueellista ja valtakunnallista vaikuttajaa.

Lehti ilmestyy seuraavan kerran 1.11.2019.

Kannen kuva: Hiekan taidemuseo / Aatu Vasama
Kustaa Hiekkä Venetsiassa 23. huhtikuuta 1911.

SUOMALAISUUDEN PUOLESTA

PASI-HEIKKI RANNISTO

Puheenjohtaja

TOIMINTAA TÄSSÄ AJASSA

Suomalainen yhteiskunta järjestäytyi reilut sata vuotta sitten erilaisten yhdistysten kautta. 1800-1900 luvun vaihteen ympärillä perustettiin muun muassa raittiusliike, työväenyhdistykset, vapaa sivistystyö ja suomalaiset klubit. Poliittiset puolueet perustettiin itsenäistymisen kynnyksellä jonkin verran myöhemmin. Tuona aikana syntynyt toiminta on matkan varrella kokenut haasteita, osin uudistunutkin, mutta myös säilyttänyt perinteitään.

Perustamisen aikana ei voitu kuvitella, että nyt 128 vuotta myöhemmin kerromme Klubin kukoistavan noin 900 jäsenen voimin. Klubimme viettää vuosijuhlaansa 20.9.2019 omalla Klubilla ja juhlii perinteisesti vappua sekä itsenäisyyspäivää jo vakiintunein juhlisin. Tervetuloa mukaan.

KLUBI UUDISTAA TOIMINTAANSA ajassa ja on avoin uusille jäsenille ja heidän ideoilleen. Valmis-teleemme parhaillaan uuden Tiede ja teknologia -kerhon perustamista hienojen uusien jäsentemme aloitteesta. Mukaan valmisteluun on kutsuttu myös Tampereen Teknillinen Seura, joka kanssa meillä on jo perinteistä yhteistyötä. Molemmat ovat myös Tampereen yliopiston perustajajäseniä, joten teema sopii mainiosti.

Pirkanmaan Musiikkiopiston kanssa aloitettiin yhteistyön suunnittelu vastikään. Klubilla on hienot tilat musiikkia varten ja opistolla puolestaan on muusikoita. Olisi hienoa löytää erilaisia yhteistyön muotoja, jotka osaltaan kannustaisivat nuoria kulttuurin harrastamiseen ja samalla saisimme nauttia siitä laajasti. Uskon, että yhteistyö tulee olemaan kaikkia osapuolia palkitsevaa ja näkyvää.

TÄSSÄ LEHDESSÄ nostetaan esiin klubilaisia. Mukana on nuoria, vanhoja, sukuja ja perheitä. Klubi on kokoelma erilaisia yhteisöjä ja tarjoaa parhaimmillaan kotipesän monenlaiselle toiminnalle. Monipuoliset kerhomme ovat yksi keskeinen suomalaisuuden harrastamisen muoto.

Juhlamme sekä esimiehemme Mikko Turusen järjestämät hienot Kirjanmerkkikerhon tapahtumat ovat myös avanneet oviamme laajemmin yleisölle. Uskallan mainostaa Klubin toimintaa, niin avointa kuin myös vain jäsenille suunnattua. Se on korkeatasoista ja tarjoaa monenlaisia elämyksiä.

Yhteiskunta sen paremmin kuin Klubikaan ei ole koskaan valmis. Eduskuntavaalikamppailu on tällä hetkellä kiivaimmillaan. Lukuisia klubimme jäseniä on ehdokkaina. Toivotan ehdokkaille jaksamista ja menestystä vaalien loppurutistukseen ja toivon, että tämän lehden lukijat löytävät itselleen sopivan ehdokkaan rakentamaan tulevaisuuden Suomea.

KULUNUT VAALIKAU ei ole ollut eduksi poliitikalle eikä eduskunnalle. Rakenteelliset uudistukset jäivät piippuun, mutta ongelmat eivät ole poistuneet.

On tärkeää, että tuleva eduskunta ja kansanedustajat välittävät Suomesta ja tulevaisuudesta niin, että yhteinen näkemys ja yhteistyön henki jälleen löytyvät.

Jäsenille ja lukijoille toivotan intoa äänestää ja osallistua. Tervetuloa mukaan Klubin toimintaan!

Hiekan ensimmäinen kuvataidehankinta: Hjalmar Munsterhjelm Maisema Tvärminnestä.
Hiekan Taidemuseo / Jari Kuusenaho

Siviilit evakossa -näyttely klubilla.

PMOn rehtori Jouni Auramo ja puheenjohtaja Pasi-Heikki Rannisto neuvotteli yhteistyöstä.

SISÄLTÖ 1/2019

02	PASI-HEIKKI RANNISTO: TOIMINTAA TÄSSÄ AJASSA	14	KAMARINEUVOKSEN SUURURAKKA
03	ARTO MURTOVAARA: PÄÄ-ÄÄNENKANNATTAJA	16	REHTORILEGENDA PAAVO KOLI
04	WOMEX TULEE VALKOISEN RUUSUN ILTA	17	PETÄISTÖN MACRON JA KIMMO SASI
05	PMO ON MERKITTÄVÄ MUSIIKKIKASVATTAJA	18	SIVIILIT LÄHTIVÄT EVAKKOON
06	HENKILÖKUVA: KUSTAA HIEKKA	20	KUUKAUSIKOKOUSTEN ANTIA
10	JÄNNEKSEN SUKU KLUBIN JUHLISSA	22	MINNA CANTHIN 175-VUOTISJUHLAT
12	KLUBIN NUORIN JA VANHIN JÄSEN		

**ARTO
MURTOVAARA**

Varaesimies

Pää-äänenkannattaja

YHDISTYSTEN TOIMINNAN ja etenkin sen laadun kannalta jäsenistö on ehdoton voimavara.

Tässä numerossa esitellään juuri siksi muutamia jäseniä sekä klubimme historiasta että nykyisin noin 900 jäsenemme joukosta.

Historiaa edustaa kansijutun liikemies ja mesenaatti Kustaa Hiekka, joka oli klubimme perustaja- sekä kunniajäsen ja jätti nimeään kantavan taidemuseon kautta pysyvän jäljen Tampereelle. Hiekan muotokuva katselee nykyklubilaisia pitkin Marskin salia.

KLUBIMME NUORIN jäsen on 17-vuotias lukiolainen ja yrittäjä Juho Niemi, jonka kanssa kävimme tapaamassa vanhinta jäsentämme, 99 vuotta helmikuussa täyttäneen vuorineuvos Paavo V. Suomista.

Oman juttunsa saa Jänneksen suku, joka perinteisesti kokoontuu itsenäisyyspäivän lounaalle juhliin suuressa joukossa.

Kirjanmerkki-kerho on tänäkin keväänä vetänyt tilaisuuksiinsa hyvin väkeä. Kamarineuvos Matti Parjanen kertoi monitieteisen Tampereen yliopiston perustajasta, Mannerheim-ristin ritari Paavo Kolista, jonka kuolemasta tuli viikko sitten 50 vuotta. Toimittaja-kirjailija Helena Petäistö puolestaan kertoi Emmanuel Macronista ja Euroopan kehityksestä.

KUN TAMPEREEN SUOMALAINEN KLUBI perustettiin, Aamulehdestä (jotka perustamiseen monet klubin perustajat osallistuivat) tuli sen äänenkannattaja.

Nykyisin kädessäsi oleva lehti on klubimme pää-äänenkannattaja.

Tapio Korjus

Maailma tulee Tampereelle

Syksyllä järjestettävä 25. WOMEX 2019 tuo Tampereelle arviolta 2700 maailmanmusiikin ja nykykansanmusiikin ammattilaista ja toimijaa noin sadasta maasta, kertoo toimitusjohtaja Tapio Korjus Rockadillo Production Oy:stä.

"Kyseessä on pitkälti B2B-verkottumistapahtuma, joka sisältää mm. messut, konferenssit, WOMEX Films -esitykset ja showcase-festivaalin."

"Se tuo runsaasti liikevaihtoa tapahtuman paikoille, hotelleille, ravintoloille ja tuotannossa tarvittaville palveluntarjoajille ja alihankkijoille. Tapahtuman talousvaikutukset isäntäkaupungille on arvioitu noin 3,7 miljoonaksi euroksi."

Sinulla oli tärkeä rooli sen saamisessa?

"Olen tehnyt pitkään töitä musiikkiviennin parissa ja WOMEX on tullut hyvin tutuksi erinomaisena alustana paitsi maailmanmusiikin myös jazzin ostajien ja myyjien kohtaamiselle. Lokakuussa 2015 WOMEX-brändin ja tapahtuman omistajan saksalaisen Piranha Artsin edustaja pyysi minua selvittämään mahdollisuudet järjestää tapahtuma Suomessa. WOMEXia oli yritetty saada Suomeen jo aikaisemminkin, mutta vasta Tampere-talon laajennuksen jälkeen oli mahdollista toteuttaa kompakti ja osanottajaystävällinen kokonaisuus sen ympärille. Kaupungin suur tapahtumahankkeita vetävä Perttu Pesä innostui aiheesta saman tien ja hanketta on nyt rakennettu jo runsaat kolme vuotta."

Markku Rauhalampi (vas.) on kunniajäsen ja ruutisihteeri, sekä puheenjohtaja Pasi-Heikki Rannisto.

Valkoisen ruusun sai nyt 12 klubin jäsentä

Tampereen Suomalaisen Klubin Marskin salissa vietettiin 27. helmikuuta perinteistä Tampereen Suomalaisen Klubin tilaisuutta. Kyseessä on Valkoisen ruusun ilta, joka on Klubin 80 vuotta täyttäneille jäsenilleen tarjoama juhlatilaisuus.

Siihen kutsutaan kaikki kahtena edellisenä vuotena 80 täyttäneet jäsenet riippumatta heidän klubihistoriastaan.

Perinne käynnistettiin Matti Hokkasen puheenjohtajakaudella kymmenisen vuotta sitten. Tilaisuuden "isäntinä" toimivat Pasi-Heikki ja Satu Rannisto, varapuheenjohtaja Kalervo Sipi ja puolisonsa Seija, Jonna Hjelt sekä Sointu Lanki.

Osallistujat 27.2.2019

Pekka Palomäki, erikoislääkäri
Olavi Hytönen, metsäinsinööri
Mikko Ruuskanen, johtaja
Ilkka Vuori, professori
Matti Kaatjala, markkinointijohtaja
Paavo Sillanpää, lääkintöneuvos
Matti Nykänen, pankinjohtaja
Jorma Perälä, vakuutusneuvos
Veijo Sinkkonen, aluejohtaja
Lauri Mikkola, FT lehtori
Juhani Öistämö, FM yliopettaja
Markku Rauhalampi, ylimetsänhoitaja

Valkoisen Ruusun tilaisuudessa toisessa pääosassa ovat tietenkin valkoiset ruusut.

PMO opettaa 1700 musiikinopiskelijaa

Ensi vuonna 50 vuotta täyttävä Pirkanmaan musiikkiopisto (PMO) on perustettu tavoitteenaan tarjota Tampereen seudun lapsille ja nuorille tasokasta, ammattiopettajien ohjaamaa soitonopetusta.

Nykyisin sillä on oppilaita peräti 1680, joista reilu tuhat on laajan oppimäärän opetuksessa, lähes 500 muskarissa ja vajaa 200 suzuki-opetuksessa. Toimipisteinä ovat Tampereen lisäksi Ylöjärvi, Kangasala ja Hämeenkyrö. Henkilöstöön kuuluu 101 opettajaa sekä yhdeksän henkilön hallinto- ja tukipalvelutiimi, kertoo musiikkiopiston rehtori Jouni Auramo.

”Pirkanmaan musiikkiopiston toiminnan runkona on taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän musiikin opetus, joka perustuu yksilöopetukseen ja sitä täydentävään yhteismusisointiin ja musiikin hahmotusaineisiin eli teoria-aineisiin.”

”Oikein hyvät ovat tunnelmat, vaikka viimeisin vuosi onkin ollut varsin hektinen erityisesti uusien opetussuunnitelmien valmistelun ja niiden käyttöönoton tiimoilta. Arkisessa aherruksessa pyrimme koko ajan pitämään mielessä oppilaiden oppimisen ja motivoimisen monin eri keinoin”, Jouni Auramo korostaa.

PIRKANMAAN MUSIIKKIOPISTO on siis alueellinen musiikkioppilaitos, joka antaa musiikin taiteen perusopetuksen laajan ja yleisen oppimäärän mukaista opetusta ensisijaisesti lapsille ja nuorille.

”Tarjoamme seutukunnan väestölle mahdollisuuden elinikäisen musiikkiharrastuksen aloittamiseen ja syventämiseen. Opetuksemme on laadukasta, monipuolista ja elämyksellistä. Pirkanmaan musiikkiopistossa oppilas on keskiössä. Musiikin harrastaminen rikastuttaa arkea ja luo edellytyksiä kokonaisvaltaiseen taiteista nauttimiseen. Annamme myös valmiuksia hakeutua musiikin ammatitopintoihin. Tuemme oppilaita luovuuden ja kykyjen kehittämistä sekä autamme jokaista luomaan oman elinikäisen ja positiivisen musiikkisuhteen.”

Oppilaitoksen perusti vuonna 1970 Tampereen NMKY. Toimintaan tuli mukaan alkuvuosina valtaosa alueen kunnista. Lakisääteisen valtionavun piiriin oppilaitos pääsi vuonna 1993. Tampereen Namika eli YMCA Tampere toimii edelleen oppilaitoksen ylläpitäjänä.

Yksin Pirkanmaan musiikkiopiston monista puhallinorkestereista.

Toiminta saa rahoituksensa valtiolta, kaupungeilta ja kunnilta sekä oppilasmaksuista.

Opetettavien soittimien valikoima kattaa jousisoittimet (viulu, alttoviulu, sello ja kontrabasso), puhalltimet (huilu, nokkahuilu, oboe, klarinetti, saksofoni, fagotti, trumpetti, käyrätorvi, pasuuna, baritonitorvi, tuuba) sekä lyömäsoittimet, laulu (klassinen ja popjazz), piano, kantele, harmonikka, kitara, sähkökitara ja bassokitara. Yhteismusisoinnin runkona ovat jousi- ja puhallinorkesterit, joita on yhteensä 15 sekä kaksi big bandia ja 24 bändiä.

Lisäksi opistossa on periodeittain toimiva sinfoniaorkesteri ja lukuisia kamarimusiikkikokoonpanoja sekä kaksi kuoroa. Vuonna 2018 PMO järjesti 234 konserttia tai muuta tapahtumaa. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat alueen kaupunkien ja kuntien lisäksi seurakunnat sekä muun muassa Tampere-talo ja Kangasala-talo.

Viime vuosina Pirkanmaan musiikkiopisto on laajentunut merkittävästi. Kuorot eli Lapsikuoro *Tactus* ja Nuorisokuoro *Sympaati* tulivat mukaan vuonna 2014. Ylöjärven kaupungin ylläpitämä Länsi-Pirkanmaan musiikkiopisto liittyi Pirkanmaan musiikkiopistoon vuoden 2015 alusta ja yksityinen yrityspohjainen Tampereen Suzukikoulu 1.1.2019.

MUSIIKKIOPISTON TOIMINTA on osa taiteen perusopetusta. Taiteen perusopetuksella tarkoitetaan pääosin lapsille ja nuorille järjestettävää taidekasvatusta, jota järjestetään musiikkiopistojen ja konservatorioiden lisäksi muun muassa tanssioppilaitoksissa, kuvataidekouluissa, käsityössä, arkkitehtuurissa, sanataiteissa ja sirkuksessa.

”Tulevaisuus näyttää valoisalta. Varsinkin, jos perusrahoitus pysyy vähintään ennallaan. Parasta aikaa on käynnissä opetus- ja kulttuuriministeriön selvitys taiteen perusopetuksen rahoituksesta. Luonnollisesti toivomme selvityksen myötä lisärahoitusta alalle, tai vähintäänkin nykyisen tukitason säilyttämistä”, rehtori Jouni Auramo summaa.

”Suurin yksittäinen kehittämiskohde on tila-asioidemme edistäminen yhdessä muun muassa Tampereen kaupungin kanssa. Oppilaitoksena pyrimme koko ajan säilyttämään hyvät ja rakentavat suhteet sekä nykyisiin yhteistyökumppaneihin että etsimään myös uusia. Innokkaana odotan, mitä uusia toimintamuotoja pystymme luomaan muun muassa koulujen kanssa sekä nyt myös Tampereen Suomalaisen Klubin kanssa tulevaisuuden kaudeksi konsertti- ja tapahtumarintamalla.”

Kustaa Hiekka Kööpenhaminassa vuonna 1915.
Kuva: Hiekan taidemuseo

MESENAATTI KUSTAA HIEKKA

Kustaa Hiekka (1855-1937) oli kultaseppä, liikemies, keräilijä sekä taiteesta ja kulttuurista kiinnostunut maailmanmatkaaja. Hän oli aikansa keskeinen vaikuttaja, sekä monen muun ohella Tampereen Suomalaisen Klubin perustaja- ja kunniajäsen.

Hiekan perintö on yhä vahva: Hänen rakennuttamansa taidemuseo laajoine kokoelmineen katsoo jyrkänä Pirkankadun ylitse. Hän lahjoitti museolle sekä kokoelman että varat sen hoitamiseen.

Kustaa Hiekka (vuosina 1871-1919 hän käytti nimeä Gustaf Lindell) toimi aktiivisesti Tampereella, esimerkiksi yli 30 vuotta kaupunginvaltuuston jäsenenä. Hänen vaikutuksensa oli vahva myös kaupungin liike-elämässä; teollisuusneuvos oli Tampereen Osake-Pankin hallintoneuvostossa ja Tampereen Säästöpankin hallituksen jäsenenä.

Suomalaisen Klubin ohella Hiekka oli perustamassa Tampereen Kauppaseuraa. Hiekka kuului lukuisiin yhdistyksiin, kuten Suomen matkailijayhdistys, Historiallinen seura, Tampereen Taiteilijaseura ja Tampereen Taideyhdistys. Hän teki merkittäviä lahjoituksia esimerkiksi Turun Suomenkielisen Yliopiston perustamiseen sekä Kalevalaseuralle. Hiekka oli aikanaan perustamassa Hämeen museota ja teki sille myös huomattavia lahjoituksia.

HIEKAN TAIDEMUSEON johtaja, FM Liisa Rintala on kuvannut Kustaa Hiekkää luonteeltaan barokkimaisen reheväksi – ja toisaalta myös nopeälyiseksi ja uteliaaksi. ”Hiekalla oli ilo mukanaan,” luonnehti aikalainen Atte Savio ystävänsä Kustaa Hiekkää.

Hiekka uskoi siihen, että ”kauneuden avain avaa oven onnelliseen tulevaisuuteen”. Hän ihaili suomalaisia veistoksia

ja hienoja ranskalaisia posliiniesineitä, uneksi itämaisen elämäntavan raukeasta sulosta. Hiekka suunnitteli pitkään oman museon perustamista ja henkisen perinnön jättämistä tuleville sukupolville. Hän teki runsaasti matkoja ulkomaille, hänen mielestään maailma oli kaunis ja avara ja hän halusi tutustua siihen.

”Hän halusi sivistää tamperelaisia myös perustamalla museon, jonne hän laittoi esille keräämänsä kokoelman taidetta ja kansatieteellistä esineistöä (sekä Suomesta että ulkomailta).”

Kustaa Hiekka rakennutti arkkitehti Oiva Viljasen suunnitteleman museorakennuksen 1928. Yleisölle museo avattiin 1931. Hän oli museon valmistuessa jo melko iäkäs, mutta ehti hoitaa sitä useita vuosia ennen kuolemaansa vappupäivänä 1937.

Hän oli mukana Tampereen Käsityö- ja Tehdasyhdistyksessä 1880-1896 ja sen puheenjohtajana 1889-96.

”Yhdistys lähetti lahjakkaita kisällejä ulkomaille oppiin ja Hiekka oli heidän kanssaan kirjeenvaihdossa ja tapasi heitä ulkomaanmatkoillaan. Hiekka antoi isoja rahasummia myös suomenkielisen yliopiston perustamiseen Turkuun.”

KUSTAA HIEKKA syntyi Hiekan sukutaloon Laitilan Seppälän kylässä 1855. Hän valmistui kultasepäksi 23-vuotiaana ja asettui vakituisesti asumaan Tampereelle kultaseppämestarina 1879. Hiekka tuli kaupunkiin kultasepänleski Henrika Karolina Areniuksen omistamaan verstaaseen mestariksi. Arenius ja Hiekka avioituivat samana vuonna.

Kustaa Hiekan taidemuseon yläkerran Kustaa-sali.

Kuva: Arto Murtovaara

Omaa kultasepänliikettä hän piti 20 vuotta, jonka jälkeen hän perusti kahden muun kultasepän kanssa Suomen Kultaseppä Osa-keyhtiön.

Hiekka aloitti taiteen keräämisen melko nuorena. Hän hankki ensimmäisen maalauksensa, Hjalmar Munsterhjelmien Maiseman Tvärminnestä 25-vuotiaana. Liisa Rintalan mukaan kiintymys taiteeseen sekä museoharrastus ovat peräsin hänen vakkasuomalaisesta syntyperästään. Vanha talonpoikauskulttuuri perinteineen muistutti vanhasta ajasta sekä kunnioittamisesta. Myös kultasepän ammatti vaikutti kiinnostukseen taidetta kohtaan.

Hiekka teki lähes vuosittain ulkomaanmatkan, joskus jopa useamman vuodessa. Lisäksi hän matkusti runsaasti kotimaassa. Ulkomaanmatkat liittyivät aluksi hänen liiketoimintaansa, mutta myöhemmin ne olivat pääasiassa hui- ja kylpylämatkoja. Matkoilta kertyi runsaasti esineistöä, mutta kuvataidetta hän hankki pääosin Suomesta.

Hiekka teki yli 40 ulkomaanmatkaa vuosina 1875-1936 sekä matkan maailman ympäri 1907-08 yhdessä ystävänsä kihlakunnantuomari Evert Tähkähän kanssa. Hänen vuonna 1911 keväällä tekemästä Egyptin matkasta Hiekan taidemuseo on tehnyt erillisen kirjan.

Kustaa Hiekka Kairossa vuonna 1911.

Kuva: Hiekan taidemuseo

ARKKITEHTI JUSSI PAATELAN suunnittelema graniittipalatsi Hatanpään valtatielle kauppaneuvos Rafael Haarlalle valmistui vuonna 1924. Haarla kuului Hiekan ystäviin ja palatsi

miellytti Hiekkää. Hän pyysikin ystäväänsä, arkkitehti Oiva Viljasta suunnittelemaan asuin- ja museorakennuksen tähän tyyliin.

Uusi rakennus valmistui vuonna 1928 tontille, jolla sijainneessa puutalossa Hiekka oli asunut jo vuodesta 1895. Jalo Oiva Antti Viljanen (1880-1944) oli tamperelaissyntyinen arkkitehti, joka oli valmistuttuaan työskennellyt Turussa Suomen Kultaseppä Oy:ssä.

Hän oli vuonna 1908 pystyttämässä yhdessä Gabriel Engbergin kanssa Hämeen museoon näyttelyä, jossa esiteltiin Kustaa Hiekan ja Evert Tähkähän maailmanympärysmatkaltaan keräämiä esineitä.

Hän suunnitteli museorakennuksen 1920-luvulla rakennustaiteessa vallinneeseen klassismin henkeen, joka korosti asketismia sekä symmetriaa. Valmistuessaan se edusti uutta arkkitehtuuria Tampereen keskustassa ja muita huomattavia saman tyyllisyyden edustajia olivat Bertel Strömmerin Tuulensuun talo sekä hotelli Tammer.

Lähteet: *Kustaa Hiekka ja Hiekan taidemuseo (toimittanut Liisa Rintala), Hiekan taidemuseon julkaisu, Lahti 2006.*

Hiekka aavikolla – matka Egyptiin 1911 (toimittanut Liisa Rintala), Hiekan taidemuseo, Tampere 2011.

Klubi syntyi kielitaistelusta

Kustaa Hiekkä kotonaan.

Kuva: Hiekan taidemuseo / Martta Terävä

TAMPEREEN SUOMALAISEN KLUBIN perustaminen oli yhteydessä 1800-luvun loppupuolen kielitaisteluun, jossa fennomaanit ja svekomaanit kiistelivät siitä, kummalla kotimaisella kielellä kansallista kulttuuria pitäisi rakentaa. Tätä taustaa vasten perustettiin myös Tampereen Suomalainen Klubi vastavoimaksi *Tammerfors Konversationsklubille*.

Ruotsinmielisten tärkein johtomies oli pormestari Fredrik Vilhelm Procopé. Suomenmielinen puolue syntyi 1880-luvulla; ensimmäisenä merkinä liberaalien ja suomenmielisten pesäerosta oli Aamulehden perustaminen vuoden 1881 lopulla.

Suomalaisen Klubin edeltäjä oli Tampereen ensimmäinen suomenmielinen yhdistys, Tampereen Suomalainen Seura, joka sai alkunsa syksyllä 1882. Suomalaisen seuran tarkoitus oli keskustelujen avulla muovata suomenmielisten kantaa yhteiskunnallisiin ja valtiollisiin kysymyksiin. Kuten ajan monet muutkin seurat seura hajosi erimielisyyksiin jo vuonna 1884. Sen seuraajaksi perustettiin Suomalainen Sanomalehtiseura, joka kuitenkin sammui jo seuraavana vuonna.

SUOMALAINEN KLUBI -nimeä käytti ensimmäisen kerran keskustelupiiri, joka kokoontui muutamaan otteeseen vuoden 1888 lopulta

alkaen. Aloitteen varsinaisen Suomalaisen Klubin perustamiseksi teki kirjakauppias Otto Palander, joka kutsui koolle perustavan kokouksen. Aluksi keskusteltiin siitä, olisiko otettava vanhan poliittisen Suomalaisen Seuran jo aikaisemmin vahvistetut säännöt, mutta päätökseksi tuli kuitenkin, että uudet säännöt laaditaan. Sääntöehdotusta tekemään valittiin väliaikainen toimikunta, jonka jäseniksi tulivat F. E. Jernberg, Atle Genetz, J. Kupiainen, O. Palander ja Gust. Lindell (Kustaa Hiekkä).

Kokouksessa ei pidetty pöytäkirjaa, mutta siinä oli esillä lista, johon haluavat saivat kirjoittautua Klubin jäseneksi. Tämä lista on joutunut kuitenkin hukkaan. Väliaikainen toimikunta kutsui sitten "Suomalaisen Klubin jäseniä" kokouksiin Kaupunginhotelliin joulukuun 11. ja 20. päiväksi, mutta sääntöjä ei liene lopullisesti hyväksytty vielä näissä kokouksissa, vaan vasta kevättalvella 1891 (Sinisalo, 1932 s. 10–11)

Säännöt senaatti vahvisti 18.6.1891. Sääntöihin lienee saatu mallia jo vuonna 1876 perustetulta Helsingin Suomalaiselta Klubilta. Syyskuun 22. päivänä pidettiin Klubin perustava kokous. Vuosikokoukseen kutsuttiin kaikki ne, jotka edellisenä talvena olivat väliaikaiselta toimikunnalta saaneet kutsun tulla Klubin jäseneksi, lisäksi tuli 6 uutta jäsentä. Ensimmäiseksi esimieheksi valittiin tohtori G.R. Idman ja varaesimieheksi kunnallisneuvos C.W. Åkerlund. Johtokuntaan tulivat maisteri F.E. Jernberg, kasööri K. Kupiainen, kauppias G. Selin, toimittaja K. Wiljakainen ja insinööri Aug. Huikarinen sekä varajäseniksi kultaseppä Gust. Lindell ja kauppias A. Poutiainen.

LOKAKUUN 31. PÄIVÄNÄ johtokunta päätti, koska Klubin jäsenluettelo oli hukkunut, lähettää uuden kutsun 123 henkilölle, joitten nimet on pöytäkirjassa lueteltu. Vuoden loppuun mennessä merkittäytyi sitten jäseneksi 67 henkilöä, jotka katsottiin Klubin perustajajäseniksi (Sinisalo 1932, s. 12). Tampereen Suomalaisen Klubin oli lähellä Suomalaista puoluetta. Se oli vuoden 1907 eduskuntauudistukseen saakka Suomalaisen puolueen vaalityöelin, jonkinlainen sisäpiiri, jossa päätettiin suuret aatteelliset linjat. Suomalaisen Klubin perustajien joukossa oli samoja henkilöitä, jotka olivat perustamassa Aamulehteä ja jotka edustivat Suomalaista puoluetta kaupunginvaltuus- ja valtiopäivämiehinä. Aamulehdestä tulikin Suomalaisen Klubin äänenkannattaja.

Lähde: *Uuno Sinisalo: Suomalainen Klubi 1891–19131 40-vuotiskertomus, Tampereen Suomalainen Klubi, 1932, Tampere*

Jarkko ja Aarne Jännes.

NAHKATEHTAILIJA JÄNNEKSEN SUKUA

Itsenäisyyspäivinä Suomalaisen Klubin Marskin salissa istuu pitkä pöydällinen saman suvun jäseniä. "Se traditio on lähtenyt joskus 1970-luvun puolivälin paikkeilla", muistelee Jarkko Jännes, 70. "Se on itsestään selvä, sitä ei ole edes merkitty kalenteriin."

Jänneksen sukua Marskin salissa.

Tasavallan syntymäpäivää juhlistamassa on enimmillään ollut 41 henkeä. ”Minulla on se käsitys, että äiti lähti sitä hommaa nostamaan, että isän muistoksi pidetään yhteinen lounas. Jänneksen isä Vilho kuoli vuonna 1974.

”Yksi syy on se, että kun äiti asui tässä keskustassa Klubin vieressä, se oli hyvä paikka vaihtaa vaatteita ja istua ennen kuin lähdettiin katsomaan ilotulitusta”, täydentää Jarkon veli Aarne Jännes, 72.

Juuri haastattelun alla satuin vilkaisemaan TV 1:ssä iltapäivällä esitettävää mustavalkoista kotimaista elokuvaa. Ja kas kummaa, yhtenä pääosan esittäjänä on Paavo Jännes. Sukua kenties?

”Isän tuplapikkuserkku”, myhäilevät Jänneksen suvun päämiehet yhdessä. Aivan samoilla päivillä kuulen nimenhuudossa, että Pirkanmaan Musiikkiopiston Windus I alkeispuhallinorkesterin jossakin pultissa soittaa Jännes. Sukua kenties?

”Oliko se baritoni?”, kysyy Aarne. ”Silloin se on Daniel.” Kaksoissisko Edith soittaa selloa. Konservatoriossa opiskeleva isoveljeli Eliel soitti viime itsenäisyyspäivänä Klubilla fagottia, vanhin, Emil puolestaan soittaa klarinettia.

PYYNIKILLÄ SUOMEN Triכון rakennuksista länteen Varalan suuntaan on toiminut nahkatehdas vuodesta 1905 lähtien. Sitä ennen paikalla toimi lusikka- ja nappitehdas, kertoo Aarne Jännes. Vanhin osa rakennuksesta on tehty 1800-luvun puolella. Nahkatehdas on syy miksi heidän isänsä Vilho Jännes muutti Tampereelle vuoden 1937 alkupuolella.

Pyynikin Nahkatehtaan omisti silloin

Oskari Waara, mutta markkinat olivat hii-pumassa ja hänellä oli halu myydä keskittäkseen pääpaikkansa nahkateollisuuteen. Sortavalassa 1897 syntynyt Kaarlo Vilho Jännes – entinen Genetz – oli tullut ylioppilaaksi Sortavalan lyseosta 1917 ja suorittanut diplomi-insinöörin tutkinnon Helsingin teknillisessä korkeakoulussa kemian osastolla 1922.

Hän toimi sen jälkeen Auran Nahkatehtaan teknillisenä johtajana 1923–34 sekä yhtiön toimitusjohtajana 1934–37. Hän oli tehnyt opintomatkan Saksaan ja oli hankkinut täyden ammattipätevyyden nahkanjalostus- ja -teollisuuden alalla. Vaara tarjosi tehdasta hänelle.

Jännes arvioi, etteivät hänen rahkeensa riitä yksin, mutta hän oli käynyt neuvotteluja vuodenvaihteessa 1936–37 ja helmikuussa Nakkilassa perustettiin osakeyhtiö, joka ostaisi Pyynikin nahkatehtaan rakennuksineen, vuokraoikeuksineen, koneineen ja laitteineen.

Osakkaiksi tulivat Jänneksen lisäksi J.W. Suomen Nahkatehdas Oy:n – Ilkka Suomen isänsä – omistajasukuun kuuluvat henkilöt. Jännes oli toimitusjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja. Yhtiön nimeksi tuli Pirkanmaan Nahka Oy.

AARNE JÄNNES kertoo, että yritys toimi Pyynikillä aina vuoteen 1984 ja vielä vuoteen 1986 Tesomalla. Hänen isänsä kuoli 1974 ja hän jatkoi isänsä työtä siitä eteenpäin. Toiminta loppui aikanaan Monte Oy:n uuden kenkätehtaan ja konkurssin myötä.

”Minä olen ollut se jatkaja nahka-alalla”, Aarne sanoo ja kertoo olleensa nahan kanssa tekemisissä ihan pikkupojasta lähtien.

Hän on jatkanut uraansa raakavuotakaup-

piaana; hän ostaa vuodet ja myy ne lähinnä ulkomaille.

Hänen isänsä rakennutti ensin asunnon ja myöhemmin talon tehtaan yhteyteen Pyynikille; Aarne Jännes asui isänsä kuoleman jälkeen talossa vuoteen 1985 saakka.

Aarnen ja Jarkon isä käytti sukunimeä Genetz 1930-luvulle saakka, mutta alun alkaen sukunimi lieene ollut muodossa Genitz. Senaattori, kirjailija Arvid Genetz (kirjailijanimi Arvi Jännes) on isoisän serkku, hänen veljensä Emil Genetz puolestaan säveltäjä. Isoisä Arvid Genetz oli luonnontieteiden lehtorina Hämeenlinnassa ja Jyväskylässä ja hänen isänsä Lars Genetz puolestaan nimismies Muolaassa.

JARKKO JÄNNES kertoo käyneensä Klubilla aluksi Leijonaklubin kokouksissa 1970-luvun lopulla. Silloin Kai Repo toi heidät ylös toiseen kerrokseen, koska hän oli Klubin jäsen. Oli baari, missä istui porukkaa. ”Biljardia ei kai olisi saanut pelata, jollei ollut jäsen.”

Jarkko liittyi jäseneksi ja useampi vuosikymmen meni, ettei hän käynyt kokouksissa. Sitten hän tuli kuukausikokouksiin ja puolitoista vuotta kulki aktiivisesti muutenkin. ”Pikkuserkku Mäntyvaaran Ilkka houkutteli, että tule Ruutiukkojen kokoukseen.”

Jarkko Jänneksen työura on ollut poikkeava. Melkoisen sattumuksen jälkeen hän on laskenut Tampereen yliopiston tietokonekeskuksessa valtionosuudet kunnille ja kouluille jo vuodesta 1979 lähtien; parhaimmillaan heidän ”liikevaihtonsa” pyöri 11 miljardissa.

Aarne Jännes ei muista milloin liittyi klubin jäseneksi. Pitkään aikaan klubin kokoukset eivät kiinnostaneet niin paljoa. Hänkin kulki klubilla muiden yhteisöjen kokouksissa. Sittenkin kiinnostus on kasvanut.

Vuorineuvos Paavo V. Suominen ja opiskelija-yrittäjä Juho Niemi.

Juho kävi Paavolla kylässä

Klubin nuorin ja vanhin jäsen tapasivat

Tapaaminen vuorineuvos Paavo V. Suominen kanssa onnistuu lopulta ja pääsemme sisään hänen taloonsa Järvensivulla. Rollaattorin tuella liikkuva isäntämme ottaa meidät kohteliaasti vastaan, kun tulemme sisään keittiön kautta, liikkuminen portaissa pääovelle ei onnistu.

Juttua piisaa. Suominen luettelee yhteisöjä, joissa hän on vanhin jäsen - rotarit, Kauppa-seura. Suomalainen Klubi – sekä yhtä vaikuttavan listan erilaisia titteleitä, tekniikan kunniaohtori, kylmänsinööri, kunniamuurari... Menestyneellä teollisuusmiehellä ja kylmätekniiikan suomalaisella pioneerilla riittää ansioita.

Suominen on juuri ennen tapaamista täyttänyt 99 vuotta. Hän ei polta, eikä käytä alkoholia. Liikkuminen on hankalaa, mutta

puhuminen sujuu ja puheet ovat niin kovia, ettei niitä voi oikein julkastakaan.

JUHO NIEMI ON 17-vuotias lukiolainen ja yrittäjä, Tampereen Suomalaisen Klubin nuorin jäsen. Nyt hän istuu tuolissa vuorineuvoksen vieressä kuuntelemaan tämän juttuja.

”En osaa muuta sanoa kuin että pirusti täytyy tehdä töitä”, Suominen sanoo Juho Niemelle, joka nyökyttelee ymmärtävänsä viestin.

Suominen viittaa tapahtumasarjaan, josta hän on tehnyt kirjankin Huurteen ryöstö (2000), jota hän sanoo väitöskirjaksen; alaotsikko on kuvaavasti Karu kertomus siitä, kuinka pankki kaappasi haltuunsa menestyneen yrittäjän elämäntyön., maailman toiseksi suurimman kylmäalan high-tech -yrityksen.

Hänen oma taipaleensa on ainutlaatuinen; hän nousi niukoista oloista, opiskeli kaiken aikuisena, tekniikan ja insinöörin tutkinnot, ylioppilaaksi hän kertoo päässeensä 73-vuotiaana. Häntä harmittaa vieläkin, kun matematiikan laudatur jäi yhden piirrosvirheeseen. Juho kertoo kirjoittavansa Tampereen klassillisessa lukiossa vuoden kuluttua, aloittavansa toki jo syksyllä.

Suominen kertoo lukeneensa aikanaan *Veckans Affär* -lehestä, että jos elintaso nousee prosenttia, kylmän tarve nousee kuusi prosenttia: ”That is my business”, Suominen päätti silloin.

Lapsenlapsi Matti saapuu ja keittää kahvit. Vuorineuvos antaa meille Kauko Parkkisen ja oman kirjansa omistuskirjoituksella. Itsekin edellisissä vaaleissa ehdolla ollut aikoo nyt äänestää kokoomusta.

Tilat ja tapahtumat

Ravintolapalvelut

Messurakentaminen

**Asiakastilaisuudet ja
tapahtumatuotanto**

 Tampereen Messut

Tampereen
Messu- ja Urheilukeskus

 **FINLAND
EVENTS**

 Finnresta

EXPOTEC
MESSUT JA NÄYTTÖLÄYT

**"Onneksi tässä ei tarvitse vain
yksin puurtaa. Yrittäjiltä saat
valmiit verkostot."**

**KANNATTAA OLLA YRITTÄJIEN JÄSEN.
LUE LISÄÄ YRITTÄJÄT.FI/TULEMUKAAN**

 Yrittäjät
Yrittäjyyden puolesta.

Hämeen Kaivin Oy

HYÖTYAJONEUVOT

- Kuorma-autot - Pakettiautot
- Maanrakennuskoneet
- Alan tarvikkeet

VARASTOSSA OLEVAT AUTOT JA KONEET:

www.lielahdenautokeskus.fi

MAAHANTUONTI, MYYNTI, VAIHTO JA HUOLTO

LUOTETTAVAA PALVELUA PITKÄAIKAISELLA KOKEMUKSELLA

LIELAHDEN AUTOKESKUS Oy

Turvesuonkatu 16 • 33400 TAMPERE

Puh 03-3465566 • 0400832856 • Fax : 03-3465245 • e-mail: mikko@lielahdenautokeskus.fi

Yliopiston entinen vararehtori Matti Parjanen on kirjoittanut kaksiosaisen elämäkerran entisestä esimiehestään.

PARJANEN ON YHÄ KOLIN LUOTTOMIES

Tampereen monitieteisen yliopiston perustaja, sosiologian professori ja rehtori Paavo Koli otti 1960-luvulla nuoren opiskelijan assistenttikseen. Kamarineuvos, emeritusprofessori Matti Parjanen, 80, on yhä entisen esimiehensä luottomies tehtyään hänestä kaksiosaisen elämäkerran.

Uransa huipulla 1960-luvulla Paavo Koli, Mannerheim-ristin ritari numero 81, oli niin tunnettu, että hän hakkasi Suomen Kuvalehden kyselys-

sä tunnettuja poliitikkoja Mauno Koivistosta ja Ahti Karjalaisesta lähtien, kun pohdittiin kenet 1974 vaaleissa valittaisiin Kekkosen seuraajaksi.

”Se oli minun yhteiskunnallinen velvolli-

suuteni kirjoittaa tällaisesta poikkeavasta persoonasta,” Parjanen perustelee elämäkertaan ryhtymistään.

Olisinpä tiennyt, Parjanen huokaa miettiessään kuinka paljon aineistoa hän päästi

häviämään työskennellessään aikanaan Kolin apumiehenä. Kun hän lähestyi eläkeikää 1999, hän alkoi pätkäillä, mihin kohdistaisi eläkeläisen energiansa. Huomattuaan – pettymyksekseen – että rehtori Paavo Kolin nimi ja maine oli alkanut jo 30 vuodessa häipyä unholaan, Parjanen päätti julkaista tämän elämäkerran.

NOLOT KOKEMUKSET ranskan kielen väärin ymmärtämisistä Pariisin yöelämässä innostaa Parjasen kertomaan kaksinkertaisesta Ranskan traumastaan. Hän oli opiskellut ranskan kieltä kolme vuotta – istunut luokassa – Tampereen lyseossa ja parsinut kielitaitoaan vielä saman verran työväenopistossa. Näillä eväillä hän uskoi pärjäävänsä Pariisissa, kun hän työskenteli koulutusalan asiantuntijana OECD:ssä vuoden puolitoista.

Kaverit nokittelevat edelleenkin siitä, kun hän kerran pyysi taksia ajamaan Charles de Gaulle-lentokentälle. Hän ihmetteli, mihin portugalilainen oli ajamassa, kun pirssi ryhtyi kiipeämään Montmartren kukkulalle. – Tehän pyysitte ajamaan Sacré-Cœurille, mies vastasi.

OECD:ssä Parjanen tajusi, että siellä jokainen virkamies pyrki vain säilyttämään oman työpaikkansa, työn tuloksella ei ollut niin väliä.

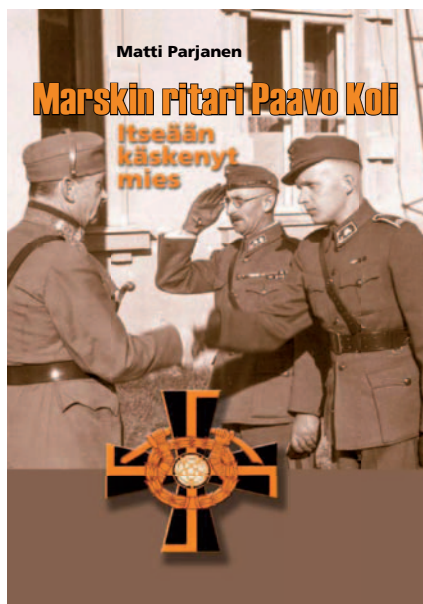
Paavo Kolin elämäkerrasta on ilmestynyt kaksi osaa, ensimmäinen vuonna 2009, toinen osa viime vuonna. Sota-aikaan keskittynyttä ensimmäistä osaa myytiin sekä kirjakaupoissa että netissä. Jälkimmäistä osaa yliopiston TamPubin ilmaisen nettiversion lisäksi myydään paperisena vain Juveneks verkkokaupassa.

Elämäkerran kirjoittajaa kismittää selvästi kirjansa nihkeä markkinointi ja myynti. Yliopiston entisenä vararehtorina hän on pöyristynyt siitä, että tapaa professoreita, jotka eivät ole koskaan kuulleetkaan Paavo Kolistä.

Parjanen kertoo, ettei ole osannut kirjoittaa päiväsaikaan, koska silloin päässä pyörivät arkiset asiat. ”Tapasin kirjoittaa aamuyöllä kolmeen, jopa viiteenkin saakka”, hän kertoo. Oikean vireen takana oli yleensä pari lasia punaviiniä. ”Elämänkello on syntyessä syntynyt, sitä vastaan ei kannata taistella.”

Materiaalia arkistoista ja 200 haastattelun jäljiltä kertyi runsaasti. ”Aika kova karsinta siinä oli. Noin puolet keräämästäni materiaalista jäi pois.” Aineisto, mm. 40 C-kasettia, esimerkiksi presidentti Mauno Koiviston ja kirjailija Kalle Päätalon haastattelut arkistoidaan yliopiston kirjastoon.

”Perhana, eihän tässä enää ollakaan niin virkeitä”, Parjanen kertoo havahtuneensa, kun

Paavo Kolin elämäkerran ensimmäisen osan kanssi.

mittariin kertyi 80 vuotta. ”Lupasin perheeleni, että kirjoitan tästedes vain vanhojen tuttujen nekrologeja.”

Kamarineuvos Matti Parjasen luonnetta kuvaa hyvin hänen lohkaisunsa siitä, että 20 vuotta sitten vuonna 1999 kolme henkilöä

Matti Parjasen kirjoittamia elämäkertoja Marskin ritari Paavo Koli – itseään käskenyt mies (osa I) ja Mister Koli, oletteko kommunisti? – Yliopistobarrikadien räjäyttäjä (osa II) voi tilata osoitteesta Juvenes/Punamusta puh. 010 230 8365 tai sähköpostilla: maria.hakli@punamusta.com. Ne ovat myös avoimesti luettavissa Tampereen yliopiston TamPub-julkaisuarkistossa osoitteissa:

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-44-7796-6>

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-0713-4>

aloitti suurprojektinsa: Vladimir Putin, Angela Merkel ja Matti Parjanen.

”Kaksi fiksuinta kolmesta on lopettamassa projektiaan, mutta Volodja vaan jatkaa.”

Kirjanmerkkikerho 6.2.2019

Paavo ja Ilse Koli presidentinlinnassa vuonna 1963.

Elämäkerran kirjoittaja kamarineuvos Matti Parjanen, 80, pukee sen sanoiksi: Mannerheim-ristin ritari, sosiologian professori, Tampereen yliopiston rehtori Paavo Koli (1921 – 69) oli poikkeuksellinen hahmo jähmeässä yliopistomaailmassa 1960-luvulla. Hänen johtamismallinsa antoi arvoa sodassa tavallisille rivimiehelle ja yliopistossa nuorelle opiskelijalle. Paavo Koli oli demokraattinen johtaja.

Paavo Koli lähti 18-vuotiaana Oulun lyseon kahdeksannelta luokalta veljensä Jounin ja monen muun kanssa vapaaehtoisena sotaan. Tie vei ensin varusmieheksi, mutta varsin lyhytkin sotakokemus nosti esiin Kolin poikkeukselliset kyvyt: hän ei pelännyt mitään ja pystyi nopean analyysin jälkeen kylmäpäisiin ratkaisuihin.

Hän osallistui jatkosotaan pioneeriupseerina ja toimi aluksi pioneeripataljoonassa joukkueenjohtajana JR 53:n tukena Kiestingin motissa Vienan Karjalassa syksyllä 1941.

MATTI PARJANEN tutki juuri Kiestingin mottia, missä Koli hankki Marskin ritarin arvon. Hän äkkäsi, että hänen isänsä Paavo Parjanen oli siellä joukkosidontapaikan lääkärinä ja hänen rippipappinsa ja luokanvalvojansa Tampereen lyseossa Untamo Koski sotilaspappina. Heidän ja huoltoaliupseerina toimineen, Kolin varusmiehisaikaisen kämppäkaverin, kirjailija Kalle Päätalon kautta hän kuvaa sotasyksyn tapahtumia.

Kolin johtama 15 miehen joukkue tuhoi venäläisen pataljoonan ja pelasti tuhansia motissa olleita suomalaisia. Kolin miehistä yksikään ei edes haavoittunut. Koli oli omaan joukkoonsa luonut tehokkaan ryhmätyömallin, jossa jokainen sotilas tiesi roolinsa.

Koli kävi Kadettikoulun suurimmaksi ja kauneimmaksi sanotun kurssi 26:n, jolla opiskeli peräti viisi Mannerheim-ristin ritaria. Hän ei kuitenkaan havitellut upseerin uraa, vaan tähtäsi Hesarin toimittajaksi.

KOLI PÄÄSI sodan jälkeen 1945 Helsingin yliopiston valtiotieteelliseen tiedekuntaan, mutta voimakas ja urheilullinen mies aloitti rinnalla myös voimistelunopettajan tutkinnon opiskelun. Kolin veljekset eivät olleet pärjänneet koulussa ja Paavo Koli epäili, ettei äly riitä, kun hän ei pärjännyt lukiossakaan. Myöhemmin hän tosin kävi älykkyydestestissä ja sai huippuarvosanan – samaa todisti se että hän valmistui yhtä aikaa jumppamainakiksi ja valtiotieteen maisteriksi vain kahdessa ja puolessa vuodessa.

Luokalle koulussa jääneistä Kolin pojista myös upseeriveli Jouni menestyi; hän työskenteli Oulun yliopiston taloustoimiston päällikkönä.

Rehtori Paavo Koli yliopistonsa käytävällä.

POIKKEUKSELLINEN PAAVO KOLI

Parjasen mukaan Paavo Koli hyödynsi yliopisto-opinnoissaan sota-aikana kehittämäänsä huipputehokasta ryhmätyötä. Hän valitsi tenttejä varten 3–4 opiskelijatoveria – useat sotaveteraaneja – josta kukin luki yhden oppikirjan ja selosti sisällön muille. Työelämän johtamista käsittelevää väitöskirjaa tehdessään hän kirjoitti, että miten paljon tehokkaampi työpaikalla onkaan kymmenen ihmisen kehittynyt ryhmä kuin 10 ihmistä erikseen.

Sosiologi Paavo Koli valittiin sodan jälkeen maamme ensimmäiseksi ASLA-stipendiaatiksi Yhdysvaltoihin Chicagon yliopistoon. Sitä ennen hän opiskeli stipendiaattina vuoden collegessa Länsi-Virginiassa. Edelliseen liittyvästä välikohtauksesta sai nimensä elämäkerran toinen osa: *Mister Koli, oletko kommunisti?* Mccarthysmin vainoharhaiseen aikaan jopa suomalainen, puna-pataljoonan tuhonnut sotasankari joutui epäiltyjen listalle. Mutta onneksi totuus paljastui ja Paavo Koli tuli yliopistonsa siviilisankari.

Koli teki Suomen ensimmäisen teollisuussosiologian väitöskirjan (1955). Ura yliopistomaailmassa eteni vauhdilla; hän pääsi professoriksi Yhteiskunnalliseen Korkeakouluun, siitä heti vararehtoriksi (1961 – 62) ja melkein saman tien yliopistonsa tunnetuimmaksi rehtoriksi (1962 – 68). Kolin uraan mahtui värikkäitä vaiheita; puheet paikalleen

juuttuneista ”liimaperseprofessoreista” sekä kuuluisa valtiollista harvainvaltaa käsitellyt yliopiston avaispuhe vuonna 1966, joka tulkittiin kritiikiksi Urho Kekkosesta kohtaan. Se kohotti sotasankari Kolin myös siviilisankariksi.

PAAVO KOLI laajensi Tampereen yliopistoa voimakkaasti – Parjasen mukaan hän toi ideansa Amerikasta – ja siksi häntä hyvästä syystä puhutellaan nykyisen monitieteisen yliopiston luoja. Yliopiston, joka on ehkä tärkein taloudellinen ja henkinen sytyke Tampereen kaupungin viime vuosien suosioon.

Sitten rehtori Kolille syntyi amerikkalaisten professorien yllyttämänä liian optimistisia suunnitelmia itä-länsi -tutkimuslaitoksen pystyttämiseksi Suomeen, Tampereelle. Mutta luvattuja dollareita lännestä ei kuulunutkaan, jolloin sodan raakuudet kokeneen miehen mielenterveys alkoi horjua.

Parjasen mukaan Koli ei puhunut sodasta koskaan, eikä purkanut siis tuntojaan. Nuorena lukiolaisena hän joutui päättämään satojen miesten kohtalosta sodassa, nyt hän teki ratkaisun omalla kohdallaan.

Paavo Koli oli juuri täyttänyt 47 vuotta, kun hän päätti elämänsä oman käden kautta.

”Kadettiupseeri, sotasankari ja sosiologi eivät ole kovin ristiriidaton yhdistelmä.”

Kimmo Sasi haastatteli Helena Petäistöä tämän alustuksen jälkeen täyden Marskin salin edessä.

Helena, EU ja Macron

Eläkkeelle jäänyt toimittaja ja kirjailija Helena Petäistö, 69, muistetaan pitkäaikaisena tv-yhtiö MTV:n Ranskan kirjeenvaihtajana. Hän vieraili luennoimassa Tampereen Suomalaisen Klubin kirjanmerkkikerhossa otsikolla Ranska, Macron ja minä.

Otsikko on siis sama kuin hänen vuonna 2017 ilmestyneellä 11. kirjallaan (Otava). Pitkähkössä pohjustuksessaan Helena Petäistö perkasi Euroopan nykytilaa ja tulevaisuutta pitkän journalistikokemuksensa ja tietämyksensä pohjalta.

Sen jälkeen häntä haastatteli entinen Eurooppa-ministeri ja pitkäaikainen parlamentaarikko Kimmo Sasi (kok). Tampere-lainen on toukokuussa ehdolla europarlamentin vaaleissa.

HELENA PETÄISTÖ arvioi, että kuluva vuodesta voi hyvinkin tulla Annus Horribilis, Kauhea vuosi, jonka uudelleen nosti esille

Englannin kuningatar Elisabeth 1992. Petäistö listasi useita erillisiä tekijöitä, jotka voivat johtaa tähän.

Tällaisia ovat muun muassa Britannian hallitsematon brexit sekä populistien nousu EU-vaaleissa. Toisaalta hän näkee, että Euroopan haaskalla ovat kärkkymässä yksi sirkuspelle, yksi yksinvaltiasek ja Kiinan keisari – siis presidentit Donald Trump, Vladimir Putin sekä Xi Jinping. Myös lännen johtajuus on hänen mielestään tällä hetkellä hakusessa.

Huolestuttavana merkinä Petäistö näki myös antisemitismin nousun Euroopassa; tästä on ollut ikäviä merkkejä esimerkiksi Ranskassa. Maassa hyvin korkealle arvostetun politiikan, holokaustista Auschwitzista selvinneen, europarlamentin ensimmäisen naispresidentin Simone Veilin kuvaa levitettiin yli maan natsiaikaisella Jude-tekstillä varustettuna.

PETÄISTÖ KÄVI perusteellisesti myös läpi EU:n historiaa, jonka vahvat poolit ovat aina olleet Ranska – kirjainyhdistelmän E – sekä Saksa, kirjainyhdistelmän U. Ilman niitä EU ei toimi.

”Ensimmäiset 40 vuotta Ranska johti EU:ta saksalaisten rahoilla”, Petäistö summasi.

Kehityksen kaaren on ratkaissut maiden kulloistenkin päämiesten keskinäiset suhteet. Viimeisin pari, Emmanuel Macron ja Angela Merkel, toimii, mutta Merkel joutuu luopumaan ja Euroopan suuren toivon, ”nuoren ja energisen” Macronin edessä on keltaliivien myötä lorun ”loppu.”

Kirjanmerkkikerho 6.3.2019

Siviilien evakkotie Suomalaisella Klubilla

"Tämä on suora jatkumo vuonna 2017 järjestettyyn Evakojuna 2017-tapahtumaan", selitti päätoimittaja-toimitusjohtaja Markku Rissanen avatessaan Karjala-lehden kokoaman näyttelyn siviilien evakkotiestä vuosina 1939-1944 Tampereen Suomalaisella Klubilla. Osa tarinoista on ihmisten silloin lähettämiä evakkotarinoita.

"Siitä jäi hyvä värinä."

Toisen polven evakoksi ("isäukko on Hiitolasta") esittäytynyt Markku Rissanen on koonnut esillä olevat kertomukset, kuvat ovat SA-Kuvan arkistoista. "Läinnä tämä on muistutus siitä ajasta", Rissanen korosti. "Haluan välittää ajatuksen, että sittenkin on eletty ja jatkettu eteenpäin."

Näyttely avattiin talvisodan päättymisen muistopäivänä, keskiviikkona 13.3. Näyttelytilan edustalla on myös hieman ajan henkeen liittyvää esineistöä Karjalaisseurojen Tampereen piiriltä. Tarinoihin on lisätty hieman faktaa.

Tampereen Suomalaisen Klubin puheenjohtaja, professori Pasi-Heikki Rannisto kiitteli Klubin puolesta mahdollisuudesta saada evakonäyttely.

"Tänäänhän on tosiaan talvisodan päättymisen muistopäivä ja on tärkeää, että tuomme silmiin sen tuskan ja ihmisten hädän". Rannisto sanoi muistuttaen kuitenkin, että sodasta huolimatta on kyetty elämään.

"Tämä on iso kysymys monille suvuille ja perheille."

Tampereen Suomalaisen Klubin ravintola ja näyttelytila ovat avoinna ke 13.3. alkaen ma-pe klo 11-14, ke 11-21 ja la klo 10.30-15.

Näyttelyä voidaan esitellä myös muina aikoina sopimuksen mukaan, yhteydenotot: sointula@kolumbus.fi / Sointu Lanka.

Näyttelytiedot: Sointu Lanka ja Karjala-lehti, päätoimittaja-toimitusjohtaja Markus Rissanen: markus.rissanen@karjala-lehti.fi tai p. 040 701 2461.

Huhtikuun kuukausi- kokouksessa Ilkka Salmi

Huhtikuun kuukausikokouksessa luennoitsijavieraana on kansliapäällikkö Ilkka Salmi. Hänen teemaan ovat Turvallisuusympäristön muutokset Euroopassa.

Ilkka Salmi on sisäministeriön kansliapäällikkönä. Aikaisemmin hän on ollut suojelupoliisin päällikkönä vuosina 2007–2011 sekä erilaisissa turvallisuuteen liittyvissä virkatehtävissä Euroopan unionissa vuosina 2011–2018.

Kaihtimet ja markiisit sekä liukuovet ja kaapistot

- Sälekaihtimet ja varaosat
- Parveke- ja terassikaihtimet
- Rulla-, vekki- ja laskoskaihtimet
- pimennys- ja screenkaihtimet
- Verhokiskot ja -tangot
- Liukuovet ja kaapistot
- Taite- ja tilanjako-ovet
- Markiisit ja screenit
- Tahoma automaatiojärjestelmä
- SomfyProtect

www.kaihдинpukkila.fi

Kaihdin Pukkila Oy
Satomakatu 8, 33200 Tampere
ma-pe klo 10-17, la 10-14
(03) 3122 0900 | 0400 633 227

Kuvassa ylhäällä Markku Rissanen esitteli näyttelyä. Kuulolla Veli-Matti Puranen, Kalervo Sipi ja Pasi-Heikki Rannisto.

Näyttelyn koonnut Markku Rissanen ylhäällä oikealla.

Tuija-Leena Juutilainen on aito Viipurin evakko (oik.).

Vuorossa Vilhartin Hanhilahti.

Kuukausikokous 18.3.: VAALIPANEELI

Tampereen Suomalaisen Klubin huhtikuun eduskuntavaaleissa kansanedustajaehdokkaina olevat asettuivat jäsenistön eteen vaalipaneeliin. Syntyi vilkas ja monipuolinen mielipiteiden vaihto – hyvässä hengessä.

Paneelin veti Klubin esimies Mikko Turunen. Teemoina käsiteltiin yrittäjyyttä, työntekoa ja taloutta, arjen turvallisuutta sekä kansallista turvallisuutta, Suomen roolia Euroopassa sekä politiikan tekemisestä ja siihen liittyvistä mielikuvista.

Mikko Turunen esimerkiksi kysyi, millaisia keinoja esitätte, jotta talouden myönteinen kehitys mahdollistuu? Mitä siis tarjoatte työntekijälle ja yrittäjälle sekä kansantalouden vahvistamiseksi? Tai millaisilla keinoilla varmistetaan valtion ja kansalaisten turvallisuus, kun raha on rajallista? Kuinka eritasoisin haasteisiin ja haastajiin tulisi lainsäädännöllä tai kansainvälisillä sopimuksilla vaikuttaa?

Ehdokkaat edustivat kolmea eri puoluetta. Paneelissa olivat mukana Haavisto Jussi, yrittäjä, Kangasala, Ikonen Anna-Kaisa, valtiosihteeri, Tampere, Jaskari Harri, HL, ke, Tampere, Kinnunen Jari, ylikomisario, HTM Nokia, Kostainen, Leena, Markkanen Jouni, KTM poliittinen

Leena Kostainen ja Anna-Kaisa Ikonen istuivat Jocka Träsbäckin ja Jussi Kinnusen välissä.

sihteeri Tampere, Ojares Juho, rak.ins. Ylöjärvi, Rajala Petri, kauppaketjut Tampere, Sasi Ilkka, HTK, Tampere, Satonen Arto, YTM ke, Träsbäck, Jocka, kaikki kokoomuksesta, Hanhilahti Vilhartin, YTM Tampere, keskusta sekä Antti Härkönen, Liike Nyt.

Tampereen yliopiston rehtori Mari Walls esitteli säätiöpohjaista Tampereen yliopistoa – Suomen toiseksi suurinta korkeakouluyhteisöä.

Tammikuun kuukausikokous 21.1.2019

Uudet jäsenet esittäytyivät klubilaisille.

Mikko Turunen
Esimies

Minna Canthin juhluvuos

AIVAN Tampereen Suomalaisen Klubin tilojen lähistöllä – Puutarhakatu 8:n kohdalla – syntyi kirjailija ja yhteiskunnallinen vaikuttaja Minna Canth (1844–1897), ja siksi hänen patsaansakin on Hämeenpuistossa Puutarhakadun risteyksessä. Varsinainen toiminta keskittyi kuitenkin Kuopioon, jossa useita juhluvosiakin on vietetty. Kirjailijan nimikkopäivä on 19. maaliskuuta, joka on samalla ymmärrettävästi tasa-arvon päivä.

Canthin elämänvaiheista on saatavissa helposti tietoa, ja siksi tässä kirjoituksessa tarkastellaan hänen merkittävimpiä ja aikalaieskustelua herättäneitä kaunokirjallisia teoksiaan. Kirjailijan ristiriitaisista vastaanotoista on tehty väitöskirjakin, Leeni Tiirakarin *Taistelevat lukumallit* (1997), mutta näyttääpä nykypäiväkin lukevan Canthin teoksista ulos ajankohtaisia ideologioita – taistelu tulkinnoista jatkuu. Viimeaikaisia Canth-tarkasteluja ovat esimerkiksi Minna Rytisalon romaanimuotoinen *Rouva C* (2018), Leena Virtasen lasten tietokirja *Minna Canthin uskomaton elämä ja vaikuttavat teot* (2018) ja vaikkapa pari vuosikymmentä Canthia tutkineen Minna Maijalan kirjat (esim. 2008 ja 2014).

KIRJALLISUUDESSA 1800-lopulla vallinnut realismiin tyyliuunta korosti arjen kuvaamista jopa inhorealismiin saakka, mikä ilmenee Canthin teosten lohduttomina tilanteina ja esimerkiksi *Kauppa-Lopon* (1889) vastenmielisissä kuvauksissa. Tärkeämpää oli kuitenkin realismin tavoite nostaa yhteiskunnan epäkohdat kirjallisuuden polttopisteeseen ja tehdä vallitsevat epäoikeudenmukaisuudet näkyviksi. Tämä on kantava teema Minna Canthin tuotannossa.

Varhainen näytelmä *Työmiehen vaimo* (1885) paljastaa naisen oikeudettoman aseman avioliitossa, kun päähenkilö Johannan kelvoton aviomies voi ilman seurauksia juoda yhteiset rahat ja tuhota avioliiton syrjähyppäilyllään. Teoksesta lentäväksi lauseeksi irrotettu repliikki ”Teidän lakinne ja oikeutenne, niitä minun pitikin ampuu” osoittelee näkyvimmin ongelman syitä. Teoksen otsikko on ironinen, joskaan sitä ei ole aina huo-

Minna Canthin muistomerkki,
Lauri Leppänen 1951.

mattu. Toinen näytelmä *Köyhää kansaa* (1886) pureutuu köyhyyden ja mielen-terveyden ongelmiin. Parempiosaisen tylyys ja eriarvoisuuden räikeys on johtanut siihen, että jotkut haluavat lukea teosta luokkakantaisena todistuksena aikalaistodellisuuden tarkan kuvauksen sijaan. Kiihkein kärjistys toteutuu *Kovan onnen lapsissa* (1888), jossa sääty-yhteiskunnan asetelmat ja varastamisen oikeutus hengen piti-miksi johtivat julkiseen polemiikkiin – teatterin johtokunta lopetti näytökset heti ensi-illan jälkeen.

MYÖHEMMIN CANTH siirtyi yhteiskunnan ongelmista yksilötasolle, jossa päähenkilöt törmäivät ankaran siveysmoraalin ja todellisuuden ristiriitaan. Jatkuvasti yhä uusia sovituksia saava näytelmä *Anna Liisa* (1895) käsittelee aviottoman lapsen murhaa, jotta vahinkoraskaus ei pilaisi neidon ja suunnitelmallista avioliiton mahdollisuutta. Vastaavasti avioliiton mahdottomuus saa *Sylvin* (1893) myrkyttämään aviomiehensä. Onnellisia loppuja ei Canthin pääteoksista löydy, mutta yhteiskunnan epäkohdat piirtyvät äärimmäisen groteskeina ja lohduttomina päähenkilöiden kohtaloissa. Keskustelu naisen yhdenvertaisesta asemasta yhteiskunnassa sai Canthin näytelmien teatteriesityksistä vahvaa kaikupohjaa.

NYKYÄN CANTHIN teoksia on kätevästi luettavissa myös hyvin modernilla tavalla: ne nimittäin ovat sekä Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran että Kansalliskirjaston digiarkistossa. Skannattuja alkuperäisteoksia voi tutkia Doria.fi-palvelun kautta, ellei onnistu saamaan varhaisia painotuotteita käsiinsä – niissä on oikea sormituntuma ja väärentämätön menneen ajan tuoksu.

Hyvien juhlien
mestarit

010 6179 761 armascatering.fi

TAMPEREEN KOMEDIEATEATTERIN
KESÄTEATTERI

KESÄN
HAUSKIN
KOMEDIA!

Voi Veljet!

Tom, Dick & Harry

RAY & MICHAEL
GOONEY

Jukka Leisti

Jukka Puotila

Tommi Raitolehto

Mukana myös mm. Mari Turunen, Petra Karjalainen,
Vesa Kietäväinen ja Aku Sajakorpi.

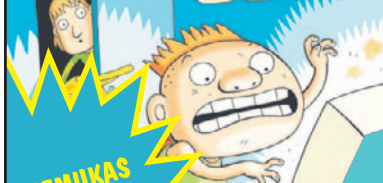
Esitykset ajalla: 7.6. - 10.8.2019

Sinikka Nopola • Tiina Nopola

Risto Rappääjä

ja

VILLI
KONE

RIEMUKAS
SEIKKAILU!

Komediateatterin
Päänäyttämöllä:

**RISTO
RÄPPÄÄJÄ
JA VILLI KONE**

Esitykset ajalla: 13.5. - 10.8.2019

**TUTUSTU
OHJELMISTOON!**

komediateatteri.fi

Lapintie 3 A,
33100 Tampere

lippu.fi +

LIITY SINÄKIN JÄSENEKSI

Tampereen Suomalaiseen Klubiin

TARJOAMME

kiinnostavia esitelmiä sekä
kuukausikokouksissa että
esimerkiksi Kirjanmerkkikerhossa,
kerhoja, joissa teemoina ovat
esimerkiksi biljardi, gastronomia ja golf.

JÄSENHAKEMUSLOMAKKEEN SAAT

Klubin sihteeriltä
Jonna Hjeltiltä,
p. 040 737 37006,
sähköpostilla
sihteeri@tampereensuomalainenklubi.fi

YHTEYSTIEDOT LÖYTYVÄT

myös verkkosivuiltamme

www.tampereensuomalainenklubi.fi

Klubin 128. vuosijuhla Klubilla

perjantaina 20.9.2019 kello 18

Paluu juurille -menu

- Ilkka Isotalo & Teija Vainiola
- Christina Suominen – viinit

Juhlapuhe ja ohjelmaa Musiikkia ja tanssia

Lisätietoja: satu.rannisto@sarastus.fi

KEHITTYVÄN YRITYKSEN
TILITOIMISTO

Aleksanterinkatu 26 C
33100 TAMPERE

www.advis.fi

TULE HERKUTTELEMAAN TAMPEREEN TEATTERIIN!

Päänäyttämön
yläsalissa
perjantaisin
ja lauantaisin
klo 17:30

Keittiömestarin illallisbuffet

30 €/hlö

JÄRJESTÄ JUHLASI MEILLÄ

Vietä ikimuistoinen juhlas
kauniissa ja historiallisessa
teatterissa, keskellä
kaupunkia

KYSY LISÄÄ

Yritys- ja ryhmämyynti

myyntipalvelu@tampereenteatteri.fi
010 346 2400

SUURMUSIKAALI VIHDOIN SUOMESSA

Disney
**NOTRE
DAMEN**
KELLONSOITTAJA

Musikaali rohkeudesta ja
sorrosta, vihasta ja rakkaudesta

OHJAUS
GEORG MALVIUS

MUSIIKKI
ALAN MENKEN

LAULUJEN SANAT
STEPHEN SCHWARTZ

KÄSIKIRJOITUS
PETER PARNELL

PERUSTUU VICTOR HUGON ROMAANIIN JA DISNEY-ELOKUVAN LAULUIHIN
ESITETÄÄN MUSIC THEATRE INTERNATIONAL EUROPEN LUVALLA.

 TAMPEREEN
TEATTERI

www.tampereenteatteri.fi

©Disney

TAMPEREEN SUOMALAINEN KLUBI RY

Puutarhakatu 13, 33210 Tampere

Toimisto avoinna maanantaisin klo 13.00–15.00

www.tampereensuomalainenklubi.fi

Klubin johtokunta

- Johtokunnan puheenjohtaja
hallintotieteiden tohtori Pasi-Heikki Rannisto, pasi-heikki.rannisto@uta.fi
- Johtokunnan varapuheenjohtaja
kenraalimajuri evp Kalervo Sipi, kalesipi@tpnet.fi
- Klubin esimies
FT Mikko Turunen, mikko.j.turunen@gmail.com
- Klubin varaesimies
- toimittaja Arto Murtovaara, arto.murtovaara@pp.inet.fi
- Johtokunnan muut jäsenet:
Johtaja Kirsi Koski Rakennusneuvos Seppo Mäkinen
Opetusneuvos Jukka Sola Tekniikan tohtori Kalevi Nikkilä
Isännöitsijä Ilkka Saarinen Varatuomari Riitta Sommarberg
riitta.sommarberg@kolumbus.fi
- Johtokunnan sihteeri
Jonna Hjelt, 040 737 3700, sihteeri@tampereensuomalainenklubi.fi

Toimikuntien puheenjohtajat

- Biljardikerho
Veijo Pitkänen, veijo.pitkanen@patenttimies.fi
- Gastronominen kerho
Kalevi Nikkilä, kalevi.nikkila@pp1.inet.fi
- Golfkerho
Jorma Salovaara, jormasalovaara@kolumbus.fi
- Keskiviikkokerho
Seppo Leskinen, savusepe@gmail.com
- Kirjanmerkki
Mikko Turunen, mikko.j.turunen@gmail.com
- Kirkkovenekerho
Timo Tulosmaa, timo.tulosmaa@outlook.com
- Klubinaiset
Heidi Keso, heidi.keso@empiros.fi
- Ruutiukot
Jukka Sola, jukka.sola@elisanet.fi
- Juhlatoimikunta
Satu Rannisto, satu.rannisto@sarastus.fi

Työryhmien puheenjohtajat

- Hallinto- ja taloustyöryhmä
Seppo Mäkinen, seppo.ains.makinen@gmail.com
- Jäsentyöryhmä
Jorma Salovaara, jormasalovaara@kolumbus.fi
- Ohjelmatyöryhmä
Mikko Turunen, mikko.j.turunen@gmail.com
- Tiedotustyöryhmä
Arto Murtovaara, arto.murtovaara@pp.inet.fi

Jäsenkirjuri

Henri Rusila, 040 415 4919, henri.rusila@rusila.inet.fi

Klubin taloudenhoitaja

Ritva Tiainen, 050 376 0597, ritva.tiainen@veranta.fi

Ravintola

armas C'atering

Christina Suominen, 010 231 5222, info@suomalaisenklubinravintola.fi

Turvallisuusseminaari

Suomalaisella klubilla 3.4 klo 18

Turvallisuuden muutos ja
kansainvälinen asema

Linjapuhe: Arto Satonen

Kommenttipuheenvuorot:

Aleksi Jäntti
&
Heikki Lyytinen

38

SATONENARTO
KOKOOMUS | KANSANEDUSTAJA

satonen.fi

JUHO OJARES

#ETEENPÄIN

Suomalaisen Työn ja
Yrittäjyyden puolesta

34

Ojares Kallio Ry

"Ei kahta ilman kolmatta.
Vastuullinen markkinatalous
tarvitsee musketöörinsä."

26

HARRI JASKARI
Onnistuminen kuuluu kaikille

**ANNA-KAISA
IKONEN**

Minä välitän.

25

VALTIOSIHTTEERI,
TYÖELÄMÄPROFESSORI,
KAUPUNGINVALTUUSTON
PUHEENJOHTAJA

KOKOOMUS

31

**LEENA
KOSTIAINEN**

Tärkeimmät vaaliteemani
ja osaamisalueeni ovat:

- Lasten ja perheiden hyvinvointi
- Laadukkaat terveys- ja hoivapalvelut
- Verovarujen viisas käyttäminen

LEENA KOSTIAINEN

- Rehtori
- Kaupunginvaltuutettu
- Pirkanmaan sairaanhoitopiirin hallituksen puheenjohtaja

KOKOOMUS

Ilmoituksen maksaa ehdokas itse.

KaivuriJussilla on asiaa

Mahdollisuus työhön ihan kaikille

- työnteko hyvinvoinnin kulmakiveksi

Nuorille puolenpitoa - ikäihmisille huolenpitoa

- nuorten työllistymisen edistäminen jo
kesätöistä lähtien
- ikäihmisten yksinäisyyden vähentäminen

Turvallinen elinympäristö

- arkipäivän turvallisuus on jokaisen oikeus ja
sen rakentaminen jokaisen velvollisuus

Uskallan allekirjoittaa
jokaisen ajatukseni.

J. Haavisto

24

Jussi Haavisto eduskuntaan!

- työtä
- turvallisuutta
- oikeudenmukaisuutta

www.jussihaavisto.fi
puh. 040 902 2752
Facebook: Jussi Haavisto eduskuntaan

KOKOOMUS